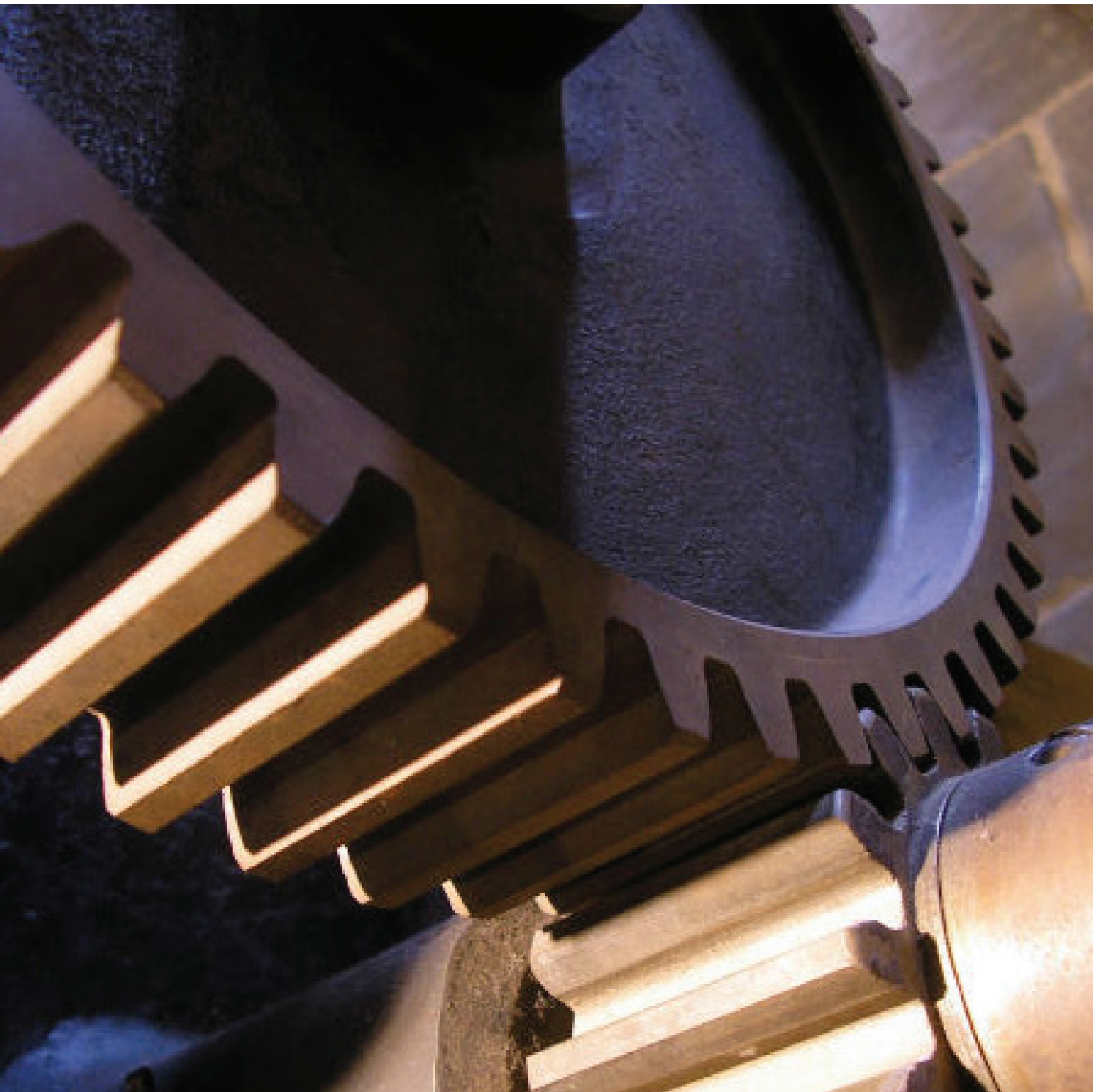




# Varsinais-Suomen koulutusstrategia 2015+

HARRI HAARIKKO | PIRKKO KUHMONEN





# Varsinais-Suomen koulutusstrategia 2015+

**HARRI HAARIKKO**  
**PIRKKO KUHMONEN**

**RAPORTEJA 51 | 2013**

**VARSINAIS-SUOMEN KOULUTUSSTRATEGIA 2015+**

**Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus**

**Taitto: Päivi Lehtinen**

**Kansikuva: morgueFile**

**ISBN 978-952-257-797-9 (PDF)**

**ISSN-L 2242-2846**

**ISSN 2242-2854 (verkkajulkaisu)**

**URN:ISBN:978-952-257-797-9**

**[www.ely-keskus.fi/julkaisut](http://www.ely-keskus.fi/julkaisut) | [www.doria.fi/ely-keskus](http://www.doria.fi/ely-keskus)**



## Sisältö

Alkusanat .....	2
Koulutusstrategia – yhteinen tahdonilmaus.....	3
VISIO 2015+ .....	4
Kestävää kilpailukykyä ja aktiivista osaamista jokaiselle .....	4
Strategisesti tärkeimmät kehittämisen kohteet .....	5
Ennakointi .....	5
Hanketoiminta .....	5
Työelämä- ja yritysyhteistyö - yrittäjyyskasvatus .....	6
Varsinais-Suomen koulutuksen kehittämisen strategiset linjaukset .....	7
Osaamisen vahvistaminen - Osaava työvoima ja väestön hyvinvointi .....	7
Koulutuksen laadun varmistaminen - Osaava henkilöstö, monipuoliset ja tulokselliset palvelut .....	9
Alueellinen ja valtakunnallinen vaikuttaminen – Tavoitteena tuloksellinen yhteistyö .....	10
Maakunnan koulutuspalvelut .....	11
Prosessikuvaus - aikuiskoulutuksen kautta koulutusstrategiaan .....	12
Varsinais-Suomen aikuiskoulutusstrategia .....	12
Koulutusta ja yhteistyötä Varsinais-Suomeen.....	12
Aikuiskoulutusstrategian toteutuneet toimenpiteet .....	13
Kohti koulutusstrategiaa .....	14
Koulutusstrategiaprosessi .....	15
Jalkauttaminen ja seuranta .....	15
Internet-liitteet .....	15
Kuvailulehdet.....	16

# Alkusanat

Toimintaympäristön nopeat ja ennakoimattomat muutokset aiheuttavat suuria haasteita koulutusorganisaatioille, joiden pitäisi varmistaa, että alueella riittää oikeanlaisia osaajia työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin ja halukkaat saavat tarvitsemaansa koulutusta. Säästöpainneiden kasvaessa koulutukseen varatut resurssit pienenevät ja koulutuksen järjestäjät joutuvat miettimään, miten monipuolinen, laadukas ja riittävä koulutustarjonta säilytetään, miten tuetaan ja kehitetään yritysten kilpailukykyä sekä yksilöiden osaamista, hyvinvointia ja elämänlaatua.

Kun Varsinais-Suomen aikuiskoulutusstrategian 2009 – 2015 päivittäminen tuli ajankohtaiseksi, strategian merkitys oli jo nähtävissä: monet aikuiskoulutusstrategiaan kirjatusta toimenpiteistä olivat käynnistyneet ja toteutuneet. Todettiin että asioita on nyt katsottava laajemmin ja esimerkiksi myös nuorisokoulutuksen on oltava samassa strategisessa kokonaisuudessa. Näin varmistetaan paremmin elinikäisen oppimisen jatkumo.

Varsinais-Suomen koulutusstrategia 2015 + syntyi laajassa alueellisessa yhteistyössä ja katsoo asioita sekä nuorisoasteen että aikuiskoulutuksen (ammattillinen aikuiskoulutus, korkeakoulut, vapaa sivistystyö) näkökulmasta. Kehittämisen painopistealueita ovat ennakointi, hanketoiminta ja yrittäjyyskasvatus. Tavoitteissa korostuvat syventyvä ja laajentuva verkostoyhteistyö, työelämäyhteistyö sekä osaamisen johtaminen.

Koulutusstrategian käytäntöön vieminen on jokaisen vastuun saaneen organisaation tehtävä. On mietittävä, mitä kukin tavoite tarkoittaa meidän organisaatiossamme ja toiminnassamme, miten sen toteutamme ja mitaamme. Varsinaissuomalaisen koulutuksen tulevaisuutta rakennamme toimimalla yhdessä.

Turussa, 22.5.2013

*Martti Rantala*  
puheenjohtaja  
MYR:n koulutusjaosto

*Esa Höglom*  
varapuheenjohtaja  
MYR:n koulutusjaosto

*Harri Haarikko*  
puheenjohtaja  
Koulutusta ja yhteistyötä Varsinais-Suomeen  
hankkeen ohjausryhmä

*Pirkko Kuhmonen*  
projektipäällikkö  
Koulutusta ja yhteistyötä Varsinais-Suomeen  
-hanke

# Koulutusstrategia – yhteinen tahdonilmaus

Varsinais-Suomen koulutusstrategia 2015+ - on tarkoitettu kaikille koulutuksen järjestäjille ja opetuksen toimijoille: opettajille, ohjaajille, rehtoreille, suunnittelijoille, rahoittajille ja päättäjille. Koulutusstrategia 2015+ rakentuu Varsinais-Suomen aikuiskoulutusstrategia 2009 – 2015:n pohjalle, mutta koskee päivitettyinä myös nuorisooasteen koulutusta.

Koulutusstrategia on laajassa maakunnallisessa verkostoyhteistyössä tuotettu tahdonilmaus Varsinais-Suomen koulutuksen toimintatapojen kehittämissuunnista. Strategian laadinnassa erityisen merkittävää on ollut toimijoita osallistava prosessi. Kannustavaa on ollut havaita, että aikuiskoulutusstrategiaan kirjatusta tavoitteista monet ovat toteutuneet tai kehittyneet toivottuun suuntaan.

Koulutusstrategia rakentuu Varsinais-Suomen koulutusstrategia 2015+ -asiakirjasta sekä strategia-työhön osallistuneiden teemaryhmien tuottamasta aineistosta. Strategiaa työstettiin kymmenessä teemaryhmässä, jotka olivat Nuorisooasteen koulutus, Toisen asteen ammatillinen aikuiskoulutus, Korkea-asteen koulutus, Vapaa sivistystyö, Ruotsinkielinen koulutus, Maahanmuuttajakoulutus, Hanketoiminta, Ennakointi, Ohjaustoiminta sekä Osaamista ja innovaatioita. Asiakirjaan on koostettu teemaryhmien aineiston pohjalta suositukset tavoitteiksi ja toimenpiteiksi.

Kaikki teemaryhmien tuottama sekä muu strategiaan liittyvä materiaali on luettavissa osoitteessa [www.koulutustajayhteistyota.com](http://www.koulutustajayhteistyota.com)



Ympäristöhallinnon kuvapankki: Timo Ratinen

# VISIO 2015+

## Kestävää kilpailukykyä ja aktiivista osaamista jokaiselle

Varsinais-Suomen ennakoiva, osuva ja verkostoitunut koulutusjärjestelmä varmistaa asukkaiden ja työelämän osaamisen, tukee hyvinvointia sekä toimii valtakunnallisesti merkittävänä, reagoitiherkkänä vaikuttajana.

### **Varsinais-Suomen...**

Varsinaissuomalaista koulutusta voidaan ohjata maakunnassa tehtävin päätöksin.

#### **...ennakoiva...**

Näkökulma on tulevaisuudessa ja muuttuvien osaamistarpeiden selvittäminen on jatkuvaa.

#### **...osuva...**

Varsinaissuomalainen koulutus vastaa sekä yksilöiden että työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin ja on itse aktiivinen maakunnallisten tavoitteiden asettaja.

#### **...ja verkostoitunut...**

Työ- ja elinkeinoelämä, koulutuksenjärjestäjät, kehittämisorganisaatiot, viranomaiset, järjestöt sekä kolmas sektori toimivat vahvassa yhteistyössä.

#### **...koulutusjärjestelmä varmistaa...**

Toimimalla elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti kumppanuusverkostona.

#### **...asukkaiden ja työelämän...**

osaamisen kehittämisessä otetaan huomioon yksilön ja työelämän tarpeet.

#### **...osaamisen...**

Työelämälle tarjotaan osaavaa työvoimaa ja vahvistetaan työssä olevien osaamista. Koulutuspalvelut toteutetaan siten, että aikaisempi osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan. Elinikäinen oppiminen on mahdollista kaikille.

### **...tukee hyvinvointia...**

Maakunnan koulutuksen tuottajat tunnistavat koulutuksen ja väestön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vuorovaikutuksen. Kaikki koulutuksen toimijat edistävät aktiivisesti koulutukseen liittyvien epäkohtien ja epätasa-arvon poistamista.

#### **...sekä toimii valtakunnallisesti merkittävänä...**

Koulutusstrategian toimenpiteiden avulla Varsinais-Suomen koulutusverkosto on valtakunnallisesti arvostettu ja vaikuttaa aktiivisesti maan koulutus- ja tutkimuspolitiikkaan.

#### **....reagoitiherkkänä...**

Maakunnan koulutusjärjestelmä pystyy vastaamaan kaikkiaan yhteiskunnallisiin haasteisiin ja toimimaan nopeasti analysoidun ennakkotiedon perusteella.

#### **...vaikuttajana.**

Koulutuksenjärjestäjät osallistuvat aktiivisesti Varsinais-Suomen ja omien toiminta-alueidensa kehittämiseen, Koulutuksen yhteiskunnallinen merkitys tunnustetaan ja se näkyy myös omana brändinä.

# Strategisesti tärkeimmät kehittämisen kohteet

Jotta strategiaan kirjatut tavoitteet olisi mahdollista toteuttaa, se edellyttää, että alueen ennakoitavuudelle ja hanketoiminnalle asetetut tavoitteet (luvat Ennakointi ja Hanketoiminta) toteutuvat. Alueella verkostomaisesti toimiva ja koordinoitu koulutustarpeiden ennakoitavuus mahdollistaa monien muiden tavoitteiden toteutumisen. Strategisesti koordinoitu hanketoiminta tuo resursseja välineiden ja menetelmien tuottamiseen, toiminnan kehittämiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen.

Koulutuksen sisältöjä kehitettäessä avainasemaan nousee työelämä- ja yritysysteistyö.

## Ennakointi

Koulutus- ja osaamistarpeisiin liittyviä ennakoituvuusseja on toteutettu Varsinais-Suomessa enimmäkseen yksittäisten organisaatioiden ja ryhmien omiin tarpeisiin. Tällöin lopputulokset ja analyysit ovat myös jääneet näiden organisaatioiden omaan käyttöön. Alueen yhteisen kehittämisen näkökulmasta on kuitenkin välttämätöntä, että ennakoituvuutta käsitellään ja analysoidaan yhdessä. Koulutussuunnittelun on perustuttava ainakin osin yhteiseen näkemykseen alueen tulevista osaamis- ja työvoimatarpeista. Koulutuksen sisältöjä kehitetään laadullisen ennakoituvuuden pohjalta. Aloituspakkamääristä keskusteltaessa on myös oltava yhteinen näkemys alueiden tulevista työvoimatarpeista ja työnjaosta koulutuksen järjestämisessä.

Ennakointitietoa - varsinkin määrällisiä työvoima- ja koulutustarpeiden ennustetietoutta - tuotetaan varsin kattavasti, joten tarvetta uudelle tekniselle tiedontuotannolle ei ole. Keskeinen haaste on, miten yhteistyössä jalostetaan ja analysoidaan laadullista ennakoituvuutta, joka hyödynnetään koulutusorganisaatioiden ja muiden aluekehitystoimijoiden suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä koulutuksen toteutuksessa.

Maakunnallinen, tavoitteellinen ennakoituvuus edellyttää, että ennakoituvuuden tuottajilla ja käyttäjillä on verkostomainen toimintatapa, ennakoituvuutta tuotetaan systemaattisesti vuosikelloon sidotusti ja käytössä on sekä keskustelu- ja tiedonvaihtoalustoja. Yritysten ja koulutusorganisaatioiden yhteistyötä kehitetään pitkäjänteisesti strategiseksi kumppanuudeksi. Näin voidaan vaikuttaa koulutussuunnitteluun ja päätöksentekoon. Tarkempi koulutustarve-ennakoituvuuden suunnitelma on strategian liitteenä.

## Hanketoiminta

Varsinais-Suomessa on laaja hanketoiminta ja erilaisia toimijoita on paljon. Koulutukseen ja kehitykseen liittyviin hankkeisiin on Varsinais-Suomessa kaudella 2007-2013 suunnattu n. 42 miljoonaa euroa (ESR-hankkeet) ja tämän lisäksi vielä runsaasti varoja muiden ohjelmien kautta. Monet koulutukseen liittyvät kiireelliset ongelmat on pystytty ratkaisemaan hankkeilla. Kyse on siten erittäin merkittävästä toiminnasta koko maakunnassa.



Hankkeet tukevat organisaatioiden toiminnan kehittämistä. Hanketoimijat tekevät yhteistyötä sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Seuraavan ohjelmakauden aikana on toivottavaa, että maakunnan hankeverkko on avoin kaikille hanketoimijoille, rahoittajille ja kohderyhmille.

Haasteena Varsinais-Suomessa ovat mm. suurien hankekokonaisuuksien vähyys ja yhteisen koordinaation puuttuminen maakuntatasolla. Hankkeiden tuomaa lisäarvoa organisaatioiden strategisessa suunnittelussa ja toiminnassa voidaan lisätä. Hyvien käytäntöjen levittämistä on tehostettava.

Ennakoinnin kytkeminen hanketoimintaan on ensiarvoisen tärkeää ja se on huomioitava 2014+ kaudella. Seuraavaan maakuntaohjelman laadintaprosessiin on saatava mukaan myös hanketoimijat. Merkittävä osa maakuntaohjelmasta toteutetaan hankkeina ja toteuttaminen on pitkälti riippuvainen hankkeiden onnistuneista partneriyhdistelmistä. Hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen tulee saada vahvemmin mukaan myös opetustyötä tekevä henkilöstö hankkeiden vaikuttavuuden vahvistamiseksi.

Hankkeiden tehokas hyödyntäminen edellyttää verkostoyhteistyössä toteutettavaa laadukasta ja ta-

voitteellista hankekoordinointia seutukunnallisissa hankeryhmissä ja maakunnallisessa hankefoorumissa. Tarkempi suunnitelma <http://www.koulutustajayhteistyota.com/?page id=1473>

## Työelämä- ja yritys yhteistyö - yrittäjyyskasvatus

Ammatillinen koulutus on olemassa työelämää varten. Siksi aito verkostoyhteistyö alueen työnantajien ja yrittäjien kanssa on koulutuksen järjestäjille ja opettajille välttämätöntä. Työelämäverkostoja tulee hyödyntää myös perusopetuksessa, lukioissa, vapaassa sivistystyössä, ammattikorkeakouluissa sekä tiedekorkeakouluissa siten, että työelämä tarjoaa niillekin aitoja oppimisympäristöjä ja haasteita.

Varsinais-Suomessa valmistuu samaan aikaan koulutusstrategian kanssa yrittäjyyskasvatusstrategia, joka antaa konkreettisia välineitä ja toimintamalleja, joilla kehitetään työelämälähtöistä osaamista oppilaitosten ja yritysten yhteistyössä. Koulutusstrategiaan on myös kirjattu useita työelämä- ja yritys yhteistyötä edistäviä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Kuva: Ympäristöhallinnon kuvapankki, Ari Andersin



# Varsinais-Suomen koulutuksen kehittämisen strategiset linjaukset

## Varsinais-Suomen koulutusstrategian painopisteet ovat:

- OSAAMISEN VAHVISTAMINEN
- KOULUTUKSEN LAADUN VARMISTAMINEN
- ALUEELLINEN JA VALTAKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN

## Osaamisen vahvistaminen - Osaava työvoima ja väestön hyvinvointi

Osaavan työvoiman turvaaminen ja väestön hyvinvointi ovat alueemme elinvoimaisuuden edellytyksiä. Osaamisen vahvistamisen näkökulmasta painava haaste on elinkeinoelämän rakennemuutos, joka on muokannut alueen toimialoja ja työelämää jo pitkään. Varsinais-Suomea leimaa muuta maata hitaampi työllisyyden kehitys ja poikkeuksellisen suuri pitkäaikais-työttömien määrä. Työelämästä siirtyy väkeä eläkkeelle enemmän kuin nuoria tulee työelämään. Tämä asetelma leimaa koko 2010-lukua Lounais-Suomessa.

Nuoret ja aikuiset hakeutuvat koulutukseen, joka tuntuu mielenkiintoiselta ja mahdollistaa työllistymisen. Nuorten koulutusvalintaa saattavat ohjata väärät mielikuvat ammateista ja koulutuksesta ja kaikkia koulutusmahdollisuuksia tai -väyliä ei tunneta.

Ikärakennemuutoksen ja lisääntyvän maahanmuuton myötä koulutuspalveluiden kysyntä muuttuu. Aikuisten on voitava kehittää osaamistaan ja siirtyä joustavasti työvoimatarvealoille. Elinikäisen oppimi-

sen mahdollisuuksia on monipuolistettava asiakas- ja kysyntälähtöisillä palveluilla.

Toimialojen työllisyysnäköymiä on vaikea ennustaa. Urapatkien sijasta on siirrytty urapolkuihin, osaaminen ja asiantuntijuus laajenevat ja muuttuvat yksilön työhistorian aikana. Koulutusohjauksen on oltava ajantasaista ja pystyttävä tarjoamaan vaihtoehtoisia tapoja edetä urapolulla. Koulutuksen järjestäjien ja työelämän tiivis vuorovaikutus varmistaa, että ohjauksessa annetaan ajantasaista tietoa osaamisen kehittämistarpeista ja tuetaan työllistäviä ratkaisuja. Pienten ja keski suurten yritysten tarpeita on kuunneltava erityisen tarkasti.

Koulutus lisää osaamista, vahvistaa itsetuntoa, hyvinvointia ja elämänhallintaa. Asukkaiden työuria voidaan pidentää koulutuksen avulla kaikissa elämänvaiheissa. Osuvalla, moniammatillisella ja verkostoituneella ohjauksella voidaan ennaltaehkäistä sekä nuorten että aikuisten syrjäytymiskierre, tukea koulutuksen läpäisyastetta ja työllistymistä sekä oikean koulutuspaikan löytämistä.

Koulutuksen vetovoimaa ja asiakaslähtöisyyttä kehittämällä lisätään koulutuksen vaikuttavuutta ja parannetaan elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia.

## TAVOITE 1.

### Alueen koulutusmahdollisuudet tunnetaan ja työllistävien alojen vetovoima kasvaa

**Vastuu:** Koulutuksen järjestäjät ja peruskunnat, työelämäjärjestöt, oppisopimustoimistot, oppilaitosten asiakas- ja markkinointityötä tekevät

- tuetaan peruskoulun ja lukion opinto-ohjaajien ohjausta mm. varmistamalla työvälitiedon ajantasaisen tiedon välittämiseksi (<http://www.koulustajayhteistyota.com/?pageid=1473>)
- varmistetaan että ohjaajat ja opettajat tuntevat riittävän hyvin alueen oppilaitosten koulutustarjonnan ja kohderyhmät, työpaikkarakenteen ja työllistävät alat sekä tunnistavat mahdollisuudet yrittäjyydelle
- järjestetään säännöllisesti oppilaitosten ja elinkeinoelämän järjestöjen tapaamisia (ks. Yrittäjyyskasvatusstrategia)
- opettajat osallistuvat aktiivisesti opiskelijoiden uraohjaukseen oman alansa asiantuntijoina

## TAVOITE 2.

### Koulutus vastaa työelämän muuttuviin tarpeisiin

**Vastuu:** Koulutuksen järjestäjät, työnantajat, työelämäjärjestöt, oppisopimustoimistot, oppilaitosten asiakas- ja markkinointityötä tekevät, ELY-keskus, maakuntaliitto, ammatilliset neuvottelukunnat

- koulutus suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan jatkuvassa vuoropuhelussa työelämän kanssa
- ammatillinen aikuiskoulutus reagoi nopeasti työelämän tarpeisiin yhteistyössä ja erikoistuen
- kehitetään asiakastyöosaamista oppilaitosverkostossa
- tuotetaan ja hyödynnetään ennakoitietoa ja visioidaan tulevaisuuden osaamista yhteistyössä, verkostoissa ja neuvottelukunnissa
- kehitetään työelämälähtöistä opettajuutta ja asiantuntijuutta maakunnallisessa yhteistyössä
- kehitetään ja levitetään alueen oppilaitoksiin työelämäosaamisen hyviä käytäntöjä, tuotteita ja toimintatapoja
- jatketaan toimialakohtaisten foorumien toteuttamista tuotetun mallin pohjalta (liite) <http://www.koulustajayhteistyota.com/?pageid=1473>

## TAVOITE 3.

### Koulutuspalvelut lisäävät asukkaiden hyvinvointia ja elämänhallintaa

**Vastuu:** Koulutuksen järjestäjät, kunnat, ELY-keskus, maakuntaliitto

- kartoitetaan ja ennakoitaan asiakkaiden ja maakunnan sivistys- ja kehittämistarpeita sekä korotetaan osaamistasoa

- toimitaan määrätietoisesti työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja työurien pidentämiseksi
- vastataan koulutuksen avulla nuorisotakuuseen ja ehkäistään syrjäytymistä yhteistyössä kaikkien koulutusasteiden, nuorisotoimen ja muiden sidosryhmien kanssa
- muodostetaan oppilaitoksista opiskelijoiden sosiaalisia foorumeita
- tarjotaan koulutuspalveluja myös erityisryhmille heidän henkisen ja sosiaalisen hyvinvointinsa turvaamiseksi
- tarjotaan koulutuspalveluja myös koulutustarjonnan ulkopuolella oleville (mm. maahanmuuttajat, toimintarajoitteiset ja ikääntyneet) heidän henkisen ja sosiaalisen hyvinvointinsa turvaamiseksi

## TAVOITE 4.

### Koulutus- ja ohjauspalvelut ovat asiakaslähtöisiä

**Vastuu:** Koulutuksen järjestäjät, oppilaitos- ja ohjausverkostot

- kaikille avoimet koulutusohjauspalvelut ovat helposti saavutettavia, tasalaatuisia ja ajantasaisia
- jokaiselle asiakkaalle, yksilölle tai yritykselle, tarjotaan mahdollisimman osuva koulutus
- mahdollistetaan kaikkien koulutuksen aloittaneiden koulutuksen läpisy ja henkilökohtaisten koulutukseen ja osaamisen kehittämiseen liittyvien tavoitteiden saavuttaminen

## TAVOITE 5.

### Elinikäinen oppiminen on kaikille mahdollista

**Vastuu:** Oppilaitos- ja ohjausverkostot, koulutuksen järjestäjät, työ- ja elinkeinoelämän verkostot, alueellisten elinikäisen ohjauksen koordinaatioryhmä

- mahdollistetaan joustavat opintopolut eri oppilaitosten, opiskelumuotojen ja koulutustasojen välillä: oppilaitokset kehittävät yhdessä koulutusten sisältöjä ja toteutusmuotoja, koulutukset moduloidaan tarkoituksenmukaisesti ja osaamisen rakentuminen huomioiden
- tuotetaan pilottina paikallinen oppilaitosten välinen opintopolku yhteistyössä yritysten kanssa
- luodaan joustavat toimintatavat oppilaitosten väliseen tutustumiseen (esim. opettajavaihdot)
- kehitetään laaja-alaisia, kaikille suunnattuja ohjauspalveluja (ks. tarkemmin <http://www.koulustajayhteistyota.com/?pageid=1473>)



# Koulutuksen laadun varmistaminen - Osaava henkilöstö, monipuoliset ja tulokselliset palvelut

Työelämässä tarvitaan innovaatio-osaamista kilpailukyvyyn turvaamiseksi. Innovaatio-osaamisen kautta Varsinais-Suomen elinkeinoelämä menestyy ja hyvinvointi sekä osaaminen maakunnassa turvataan. Koulutustehtävän lisäksi koulutusorganisaatioiden on nähtävä itsensä myös työelämän sekä toimintalueensa kehittäjinä. Toteutuessaan tämä avaa varsinaissuomalaisen koulutusosaamisen myynnin ja viennin mahdollisuudet. Yhteistyön ja toimijoiden verkottumisen kautta syntyy uusia tuotteistettavia ja myyviä koulutusratkaisuja ja -konsepteja.

Jokainen opettaja vaikuttaa siihen, millaisia ammattilaisia ja ihmisiä työelämään tulee. Opettajat toimivat tiimeissä ja verkostoissa, joissa myös opettajuus kehittyy. Opettajan työ edellyttää substanssin hallintaa, pedagogista osaamista, kehittämisosaamista sekä työyhteisöllistä osaamista. Opettajan on myös ennakoitava, mitä osaamista ja taitoja tulevaisuuden työelämä edellyttää.

Oppimisympäristöt kehittyvät nopeasti ja opetushenkilöstön on hallittava ja hyödynnettävä opetusteknologiaa ja uusia pedagogisia ratkaisuja työssään. Innovatiivinen ja ennakoiva ote työssä edellyttää luovia toimintatapoja, aktiivista oman osaamisen kehittämistä ja yhdessä tekemistä.

## TAVOITE 6.

### Opettajuutta ja ohjausta kehitetään yhdessä

**Vastuu:** Koulutuksen järjestäjät, oppilaitosverkostot yhdessä työ- ja elinkeinoelämän ja yritysverkostojen kanssa, hanketoimijat

- lisätään opettajille monipuolista ja työelämälähtöistä täydennyskoulutustarjontaa
- eri koulutustasojen opettajat osallistuvat yhteisiin koulutuksiin
- otetaan käyttöön mm. hankkeissa tuotettuja hyviä käytäntöjä
- kartoitetaan opettajien pedagoginen osaaminen ja tehdään ohjausosaamisen osaamistarvekartoitus
- kehitetään opettajien ja ohjaajien osaamisen kriteerit organisaatioiden sisäisiin kehittämiskeskusteluihin
- varataan resurssit henkilöstön koulutukseen ja varmistetaan tiedon ja osaamisen jakaminen

- levitetään ja vakinaistetaan yrityskummitoimintaa
- opettajien täydennyskoulutuksessa kehitetään asiantuntijoiden, oppimisympäristöjen, työpaikkaohjauksen ja osaamisen arviointikäytäntöjä

## TAVOITE 7.

### Uusia oppimis- ja ohjausympäristöjä kehitetään ja otetaan käyttöön

**Vastuu:** Koulutuksen järjestäjät, oppilaitosverkostot, hanketoimijat

- varmistetaan että kaikissa oppilaitoksissa on ajantasaaiset opetusvälineet, laitteistot ja ohjelmistot
- tehostetaan tutkimusperustaista oppimisympäristöjen ja opetusmenetelmien kehittämistä
- luodaan yhteisiä työvälineitä (esim. virtuaalioppimiseen)
- viedään opetusta luokkien ulkopuolelle uusiin oppimisympäristöihin
- kehitetään työpaikkoja oppimisympäristöinä: opettajat ja oppilaitokset huolehtivat, että työssä oppimaan lähtevillä on riittävästi tietoa oppimistavoitteista ja valmiuksia tukea yrittäjää/työnantajaa työssäoppimisprosessissa

## TAVOITE 8.

### Oppilaitokset ja yritykset tekevät pitkäjänteistä, strategista ennakointiyhteistyötä

**Vastuu:** Koulutuksen järjestäjät, työ- ja elinkeinoelämäjärjestöt, ELY-keskus, Varsinais-Suomen liitto

- kehitetään ennakoivaa työtettä ja maakunnan ennakointiosaamista
- vakinaistetaan toimialakohtaiset ennakointifoorumit
- perustetaan yrittäjyyden ennakointifoorumi
- lisätään oppilaitosten ja yritysten välistä systemaattista ja tavoitteellista tiedonvälitystä
- vahvistetaan yhteistyötä ennakointi- ja hanketoimijoiden välillä
- toteutetaan opettajien työelämäjaksoja myös ennakointiyhteistyön vahvistamiseksi



Aukeaman kuvat: ELVI – ELY-keskuksen viestintäpalvelut

## Alueellinen ja valtakunnallinen vaikuttaminen – Tavoitteena tuloksellinen yhteistyö

Valtakunnallisten koulutusresurssien supistuessa maakunnissa joudutaan ratkaisemaan, miten pienevillä resursseilla pystyttäisiin turvaamaan alueen kilpailukyky ja vetovoima sekä varmistamaan koulutuksen laatu. Sekä alueellinen, että valtakunnallinen vaikuttaminen edellyttävät, että kehitetään verkostoimaista toimintaa, jossa oppilaitokset profiloituvat ja tekevät vahvaa yhteistyötä paitsi toistensa myös muiden tahojen kanssa.

### TAVOITE 9.

#### Oppilaitokset profiloituvat ja parantavat keskinäistä työnjakoa

**Vastuu:** Koulutuksen järjestäjät, rehtorit, oppisopimustoimistot

- syvennetään koulutusalojen sisällä tapahtuvaa opettajien yhteistyötä
- kehitetään nivel- ja siirtymävaiheiden yhteistyötä
- kehitetään oppisopimusta koulutuksen järjestämismuotona
- koulutuksen järjestäjien yhteistyösopimuksen kehittäminen
- kehitetään koulutuspalvelujen vertaisarvioiteja
- sovitaan yhteistyössä koulutustarjonnassa

### TAVOITE 10.

#### Oppilaitokset toimivat monialaisissa verkostoissa

**Vastuu:** Koulutuksen järjestäjät, oppilaitokset, työ- ja elinkeinoelämän järjestöt, ELY-keskus, Varsinais-Suomen liitto

- huolehditaan tarpeellisten verkostojen käynnistymisestä ja tehdään verkostot näkyviksi
- rakennetaan hanketoiminnan verkostoyhteistyömalli sekä maakunnan yhteinen hanke-foorumi
- tehostetaan yhteistyötä eri hallinnonalojen kanssa ja osallistutaan alueelliseen kehittämiseen
- lisätään kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä
- vastuutetaan verkostoyhteistyö organisaatioissa

### TAVOITE 11.

#### Osaamisen ja verkostojen johtamista kehitetään, vaikutetaan oppilaitoskulttuuriin

**Vastuu:** Koulutuksen järjestäjät, rehtorit, opetushenkilöstö, korkeakoulut, tutkimuslaitokset

- koulutuksen järjestäjät sitoutuvat maakunnallisiin strategioihin ja liittävät Varsinais-Suomen koulustrategian 2015+ omaan strategiaansa ja toteuttavat sitä toiminnassaan
- kootaan, koordinoidaan ja kehitetään verkostoja suunnitelmallisesti
- kehitetään oppivaa ja yritteliästä oppilaitoskulttuuria



# Maakunnan koulutuspalvelut

**Maakunnan koulutusjärjestelmä** kattaa kaikki koulutuksen tasot ja muodot.

**Yliopistot ja korkeakoulut:** Varsinais-Suomessa on kaksi yliopistoa, Turun yliopisto ja Åbo Akademi, sekä Turun ammattikorkeakoulu ja yrkeshögskolan Novia.

**Toisen asteen ammatilliseen koulutukseen** kuuluu sekä nuorten että aikuisten ammatillinen koulutus. Koulutusta järjestävät Axxell utbildning Ab, Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä, Paasikiviopistoyhdistys r.y., Peimarin koulutuskuntayhtymä, Raision seudun koulutuskuntayhtymä, S. ja A. Bovalliuksen säätiö, Salon seudun koulutuskuntayhtymä, Turun Aikuiskoulutussäätiö, Turun kaupunki, Turun Ammattiopistosäätiö, Turun kristillisen opiston säätiö, Länsirannikon Koulutus Oy WinNova.

**Lukiokoulutusta** järjestetään lukioissa, aikuislukioissa ja muissa oppilaitoksissa, jotka ovat saaneet lukio-koulutuksen järjestämisluvan. Lukio rakentuu perusopetuksen oppimäärälle. Varsinais-Suomessa toimii tällä hetkellä 28 päivä- tai aikuislukiota.

**Vapaan sivistystyön** koulutusorganisaatiot vastaavat paikallisiin sivistystarpeisiin ja tarjoavat mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi. Varsinais-Suomessa toimii kuusi kansanopistoa, 16 kansalais- tai työväenopistoa sekä Turun kesäyliopisto. Maakunnassa on tarjolla myös valtakunnallisten opintokeskusten aluetoimintaa.



# Prosessikuvaus - aikuiskoulutuksen kautta koulutusstrategiaan



Kuva: ELVI – ELY-keskuksen viestintäpalvelut

## Varsinais-Suomen aikuiskoulutusstrategia

Ajatus Varsinais-Suomen aikuiskoulutusstrategian laatimiseksi oli ollut esillä monissa yhteyksissä 2000-luvun puolivälistä alkaen. Länsi-Suomen lääninhallitus teki hanke-ehdotuksen aikuiskoulutusstrategian laatimiseksi Varsinais-Suomen MYR:n koulutusjaostolle maaliskuussa 2008. Koulutusjaosto piti strategiaa tarpeellisena. Lääninhallitus teki tämän jälkeen strategiahankkeen rahoitushakemuksen Varsinais-Suomen liitolle. Maakuntaliitto myönsi hankkeelle rahoitusta 70 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista. Muu osa koostui seudullisesta sekä Länsi-Suomen lääninhallituksen rahoituksesta. Strategiahanke käynnistyi syksyllä 2008.

Koulutusjaosto hyväksyi Varsinais-Suomen aikuiskoulutusstrategian 2009 - 2015 kesäkuussa 2009. Aikuiskoulutusstrategia on kokonaisuudessaan luettavissa Koulutusstrategian liitemateriaalissa.

## Koulutusta ja yhteistyötä Varsinais-Suomeen

Aikuiskoulutusstrategiaan kirjattiin, että sen välitarkastelu tehdään vuonna 2012. Tällöin arvioitaisiin strategian toimenpide-esitysten toteutuminen. Samalla suunniteltaisiin tarkentavat toimenpiteet, joilla varmistetaan vision toteutuminen vuonna 2015. Tarpeen mukaan strategia päivitetäisiin tuolloin muillakin osin.



1.1.2010 voimaantulleen aluehallintouudistuksen jälkeen syksyllä 2010 käynnistettiin OKM:n ESR-rahoituksella sekä Varsinais-Suomen liiton ja suurimpien ammatillisen koulutuksen järjestäjien tuella Varsinais-Suomen ELY-keskuksen oman tuotannon hanke Koulutusta ja yhteistyötä Varsinais-Suomeen. Projektin tavoitteiksi asetettiin toisen asteen ja korkea-asteen koulutuksen maakunnallinen koordinointi, aikuis-koulutusstrategian toimeenpano sekä vuonna 2012 tapahtuva strategian päivitys, maakunnan koulutuksen järjestäjien ja työelämän yhteistyön lisääminen ja verkostoitumisen edistäminen, osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen, ennakkoinnin kehittäminen, poikkialhollinen yhteistyö viranomaisten välillä, taloudellisen taantuman vaikutusten vähentäminen koulutuksen keinoin, osallistuminen koulutustarjonta 2016 –hankkeeseen sekä aikuiskoulutuksen määrällisten ja laadullisten mittareiden kehittäminen.

Koulutusta ja yhteistyötä Varsinais-Suomeen – hankkeen ohjausryhmä muodostettiin aikuiskoulutusstrategia-ohjausryhmän pohjalta. Näin haluttiin turvata kehittämistyön jatkuvuus ja käyttää hyväksi ryhmän hyvää toimintakykyä.

## Aikuiskoulutusstrategian toteutuneet toimenpiteet

Varsinais-Suomen aikuiskoulutusstrategiaan kirja- tuista kehittämistoimenpiteistä oli vuoden 2013 alkuun mennessä toteutunut tai toteutumassa Koulutusta ja yhteistyötä Varsinais-Suomeen -hankkeen, koulutuksen järjestäjien, aluehallinnon tai muiden toimijoiden ja verkostojen toimesta mm. seuraavat:

- Klusterikohtaisten foorumien käynnistäminen - foorumeita on käynnistetty logistiikka-alalla, hyvinvointialalla, ICT-alalla, matkailun ja kaupan aloilla, rakennus- ja kiinteistöalalla sekä elintarvikealalla. Klusterin kokoaminen foorumeihin on nähty varsin haastavaksi. Niiden sijaan on järjestetty toimialakohtaisia foorumeita. Eri toimialojen välisiä foorumeita on myös järjestetty, kun toimialojen väliselle yhteistyölle on nähty tarvetta, esim hoiva-ala ja ICT.
- Ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkostoa on tiivistetty (16 -> 12)
- Selvitys maakunnan ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkon tiivistämiseksi on valmistunut
- Koulutuksen järjestäjät ovat allekirjoittaneet yhteistyösopimuksen
- Opettajien työelämäosaamista on vahvistettu



Kuva: Ympäristöhallinnon kuvapankki, Raiili Malinen

- Opettajien täydennyskoulutusta toteutetaan yhteistyössä
- Varsinais-Suomen aikuiskoulutuksen tiedonhaku-järjestelmä on laajentumassa (AikoHaku)
- Aikuiskoulutuksen mittarit on tehty ja tilinpäätös on toteutettu kaksi kertaa
- Oppilaitosten yhteistä opiskelijarekrytointia ja ohjausta on kehitetty
- Koulutusjaoston toimintaa on kehitetty osallistavammaksi
- Maakunnallinen ennakoitiverkosto on koottu ja strategista ennakoititoimintaa kehitetään edelleen
- Koulutuksen järjestäjien vertaisarviointi on käynnistynyt

Lisäksi aikuiskoulutusstrategiaa käytettiin OKM:n EU-rahoituksen ja työelämän kehittämisen ja palvelutehtävään myönnettävien valtionavustusten painopistekriteereiden määrittelyssä. Kaiken kaikkiaan strategia on osoittanut käyttökelpoisuutensa toiminnan suuntaajana niin koulutuksen järjestäjien kuin toiminnan rahoittajienkin käsissä.

## Kohti koulutusstrategiaa

Koulutusta ja yhteistyötä Varsinais-Suomeen -hankkeen ohjausryhmä päätti kokouksessaan helmikuussa 2012, että aikuiskoulutusstrategian päivittämisen yhteydessä strategia laajennetaan Varsinais-Suomen koulutusstrategiaksi. Jo aikuiskoulutusstrategian laadinnan yhteydessä kysyttiin, eikö samalla kannattaisi laatia maakuntaan koko toisen asteen kattava toimenpideohjelma. Vuonna 2012 valmiudet ja halukkuus verkostomaiseen yhteistyöhön olivat jo korkealla ja koulutusjaosto pyrki lisäämään koulutussektorien ja –tasojen välistä kehittämistoimintaa. Lisäksi Koulutus ja yhteistyötä -projektin resurssit haluttiin käyttää täysimääräisesti hyödyksi strategian päivittämisessä.

Kun Aikuiskoulutusstrategia laadittiin ohjausryhmäkeskeisesti, Koulutusstrategiatyö päätettiin toteuttaa teemaryhmien avulla. Kehittämiskohtien kartoittamistyön hajauttamisella haluttiin:

1. Sitouttaa mahdollisimman laaja toimijajoukko strategian sisältöihin heti työn käynnistymisestä lähtien
2. Lisätä strategiatyön tunnettavuutta
3. Huolehtia strategiatyöskentelyn maakunnallisesta kattavuudesta
4. Tuoda strategia lähemmäs koulutuksen käytännön toimijoita
5. Varmistaa parhaan asiantuntemuksen saaminen eri teemojen työstämiseen
6. Antaa tilaa uusille koulutuksen kehittäjille ja mahdollistaa kehittäjien sukupolvenvaihdos
7. Antaa mahdollisuus uusien työskentelyverkostojen muodostumiselle
8. Maksimoida strategiatyöhön käytettävissä ollut aika

Koulutusjaoston hyväksymät koulutusstrategian teemaryhmät olivat:

1. Nuorisoasteen koulutus
2. Toisen asteen ammatillinen aikuiskoulutus
3. Korkea-asteen koulutus
4. Vapaa sivistystyö
5. Ruotsinkielinen koulutus
6. Maahanmuuttajakoulutus
7. Hanketoiminta
8. Ennakointi
9. Ohjaustoiminta
10. Osaamista ja innovaatioita

Tarkoituksena oli käynnistää myös perusopetuksen teemaryhmä, mutta tässä vaiheessa siihen ei löytynyt resursseja eikä valmiuksia.

Teemaryhmien vetäjät kutsuttiin tehtävään asiantunnetun perusteella ja alueelliset näkökulmat huomioiden. Vetäjiä ohjeistettiin sekä kirjallisesti että kolmessa tapaamisessa. Tiivistettynä teemaryhmien tehtäväksi annettiin teemaan liittyvien kehittämis-kohteiden määrittely ja ehdotuksen tekeminen niihin liittyvistä vetovastuista ja aikatauluista. Ryhmiltä pyydettiin teeman toimintaympäristön kuvaus sekä tärkeimmät toimenpide-ehdotukset. Kaikkien ryhmien odotettiin myös käsittelevän läpäisevinä aiheina elinikäistä oppimista, työelämäyhteyksiä, tulosten mittaamista ja arviointia, vastuita ja kehittämisen resursseja sekä sähköisten palveluiden mahdollisuuksia. Teemaryhmien toimintatapa oli vetäjien ja ryhmien itsensä päätettävissä.

Teemaryhmiin kutsuttiin jäsenet avoimella ja laajalla ilmoittautumismenettelyllä kuitenkin niin, että jokaiselta edellytettiin taustaorganisaationsa hyväksyntä strategiatyöhön osallistumiseen. Strategiaryhmiin ilmoittautui 160 asiantuntijaa. Varsinaiseen ryhmien työskentelyyn eivät kaikki kuitenkaan päässeet osallistumaan.

## Koulutusstrategiaprosessi

Ryhmät aloittivat työskentelynsä peilaamalla aikuis-koulutusstrategiaan kirjatut kehittämistoimenpiteet nykyiseen tilanteeseen ja toimintaympäristöön. Teemaryhmissä havaittiin, että monet aikuiskoulutusstrategian tavoitteet ovat toteutuneet, mikä lisäsi motivaatiota uuteen strategiatyöhön.

Teemaryhmissä syntyi uusia verkostoja ja löydettiin tuoreita näkökulmia moniin kehittämiskohteisiin. Lisäksi löydettiin aikaisemmin kokeilemattomia kombinaatioita kehittämisteemojen sisällä ja niiden välillä. Uusia aluevaltauksiakin tehtiin. Osa teemaryhmistä ilmoitti jatkavansa toimintaansa myös varsinaisen strategiatyön jälkeen. Yhteinen näkemys oli, että tärkeintä strategiatyössä oli prosessi, joka jo sinällään vei alueen koulutusyhteistyötä eteenpäin.

Kaikille yhteisten läpäsysteemojen käsittely ei onnistunut ryhmissä siinä laajuudessa kuin lähtökohtaisesti oli suunniteltu. Näiden teemojen käsittelyä olisi pitänyt ohjeistaa ja seurata huolellisemmin. Vahvimmin ryhmissä nousi esille koulutuksen työelämäyhteydet ja kehittämistoimenpiteiden vastuuttamista käsiteltiin lisäksi koulutusjaoston strategiaristeilyllä joulukuussa 2012. Elinikäisen oppimisen läpäsysteeman osalta voidaan todeta, että itse asiassa koko koulutusstrategiaprosessi kaikessa laajuudessaan toteuttaa tuota teemaa.

Ryhmien välinen tiedonvälitys tapahtui pääosin ryhmien vetäjien tapaamisissa ja toiminnan päällekkäisyyksien ja keskinäisten yhteyksien havaitseminen jäi projektipäällikön varaan. Etukäteen tiedettiin, että teemaryhmien tuotokset tulevat olemaan keskenään hyvin erilaisia. Ohjausryhmässä tämä hyväksyttiin, sillä ryhmien innostunutta työskentelyä ja uusien yhteistyöverkostojen muodostumista pidettiin jo sellaisenaan onnistumisena.

Varsinais-Suomen koulutusstrategia 2015+ koottiin lopulliseen muotoonsa ELY-keskuksessa. Strategiaa käsiteltiin loppuvaiheessa vielä foorumi- ja ennakointitapahtumissa ja strategialuonnos oli eri vaiheissaan kommentoitavissa Koulutusta ja yhteistyötä –hankkeen internetsivuilla. Maakunnan yhteistyöryhmän koulutusjaosto hyväksyi Koulutusstrategian kokouksessaan 3.4.2013.



Kuva: Windows Office ClipArt

## Jalkauttaminen ja seuranta

Strategiatyö ei saa päättyä asiakirjan julkistamiseen, vaan resursseja tulee ohjata myös valmiin työn markkinointiin ja kehittämiskohteista tiedottamiseen.

Jokainen vastuutahoksi nimetty organisaatio ja toimija vastaa siitä, että strategia käsitellään ja jalkautetaan oppilaitoksiin, virastoihin, työ- ja elinkeinoelämän järjestöihin ja koulutuksen yhteistyöverkostoihin. Seurantavastuu kuuluu maakunnan yhteistyöryhmän koulutusjaostolle.

Koulutusstrategian valmistuminen on tulevan kehittämistoiminnan alku. Kuten professori Esko Valtaoja totesi Tähdet kertovat - Varsinais-Suomi ennakoi ja innovoi –seminaarissa maaliskuussa 2013, painopiste on kohdassa +. Meidän on katsottava riittävän pitkälle tulevaisuuteen. Yhdessä.

## Internet-liitteet

Koulutusstrategian taustamateriaalit, linkit ja teemaryhmien liitteet löytyvät osoitteesta:

[http://www.koulutustajayhteistyota.com/?page\\_id=1473](http://www.koulutustajayhteistyota.com/?page_id=1473)



Julkaisusarjan nimi ja numero <b>Raportteja 51/2013</b>				
Vastuualue Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri				
Tekijät Harri Haarikko Pirkko Kuhmonen		Julkaisuaika Toukokuu 2013		
		Kustantaja /Julkaisija Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
		Hankkeen rahoittaja / toimeksiantaja ESR / Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Varsinais-Suomen liitto		
Julkaisun nimi <b>Varsinais-Suomen koulutusstrategia 2015+</b>				
Tiivistelmä  Varsinais-Suomen aikuiskoulutusstrategiassa 2009–2015 sovittiin, että strategian välitarkastelu suoritetaan vuoden 2012 aikana. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hallinnoiman Koulutusta ja yhteistyötä Varsinais-Suomeen –hankkeen avulla aikuiskoulutusstrategia päivitettiin ja laajennettiin Varsinais-Suomen koulutusstrategiaksi. Strategiatyö toteutettiin kymmenen teemaryhmien avulla ohjausryhmän koordinoimana ja Varsinais-Suomen MYR:n koulutusjaoston valvonnassa.  Strategisesti tärkeimmiksi kehittämisen kohteiksi Varsinais-Suomessa valittiin ennakointi, hanketoiminta sekä koulutuksen työelämä- ja yritys yhteistyö.  Varsinais-Suomen koulutusstrategia 2015+:n painopisteet ovat osaamisen vahvistaminen, koulutuksen laadun varmistaminen sekä alueellinen ja valtakunnallinen vaikuttaminen. Painopisteet on konkretisoitu tavoitteiksi, jotka ovat (1.) alueen koulutusmahdollisuudet tunnetaan ja työllistävien alojen vetovoima kasvaa, (2.) koulutus vastaa työelämän muuttuviin tarpeisiin, (3.) koulutuspalvelut lisäävät asukkaiden hyvinvointia ja elämänhallintaa, (4.) koulutus- ja ohjauspalvelut ovat asiakaslähtöisiä, (5.) elinikäinen oppiminen on kaikille mahdollista, (6.) opettajuutta ja ohjausta kehitetään yhdessä (7.) uusia oppimis- ja ohjausympäristöjä kehitetään ja otetaan käyttöön, (8.) oppilaitokset ja yritykset tekevät pitkäjänteistä, strategista ennakointiyhteistyötä, (9.) oppilaitokset profiloituvat ja parantavat keskinäistä työnjakoa, (10.) oppilaitokset toimivat monialaisissa verkostoissa, sekä (11.) osaamisen ja verkostojen johtamista kehitetään, vaikutetaan oppilaitoskulttuuriin. Kaikki tavoitteet on strategiassa purettu käytännön toimenpiteiksi ja vastuutettu maakunnan toimijoille.				
Asiasanat (YSA:n mukaan) Koulutustarjonta, koulutuspolitiikka, aluekehittäminen, elinikäinen oppiminen, ennakointi, työelämäyhteydet, ammatillinen koulutus, vapaa sivistystyö, toisen asteen koulutus, hyvinvointi, osaamisen vahvistaminen, ohjaus, verkostot				
ISBN (Painettu)	ISBN (PDF) 978-952-257-797-9	ISSN-L 2242-2846	ISSN (painettu)	ISSN (verkkojulkaisu) 2242-2854
www www.ely-keskus.fi/julkaisut   www.doria.fi		URN URN:ISBN:978-952-257-797-9		Kieli Suomi
Sivumäärä 17				
Julkaisun tilaukset Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, puh. 0295 022 500 (vaihde)				
Kustannuspaikka ja -aika Turku 2013			Painotalo	



PRESENTATIONSBLAD

Publikationens serie och nummer <b>Rapporter 51/2013</b>				
Ansvarsområde Närings-, arbetskraft, kompetens och kultur				
Författare Harri Haarikko Pirkko Kuhmonen		Publiceringsdatum Maj 2013		
		Utgivare / Förläggare Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland		
		Projektets finansiär/uppdragsgivare ESF/Undervisnings- och kulturministeriet samt Egentliga Finlands förbund		
Publikationens titel <b>Varsinais-Suomen koulutusstrategia 2015+</b> (Egentliga Finlands utbildningsstrategi 2015+)				
<p>Sammandrag</p> <p>I Egentliga Finlands vuxenutbildningsstrategi 2009-2015 framgår det att mellangranskningen av strategin ska genomföras under 2012. Med hjälp av projektet Koulutusta ja yhteistyötä Varsinais-Suomeen (Utbildning och samarbete i Egentliga Finland), som administrerats av ELY-centralen i Egentliga Finland, kunde man uppdatera och utvidga vuxenutbildningsstrategin till Egentliga Finlands utbildningsstrategi. Det strategiska arbetet genomfördes med hjälp av tio temagrupper som koordinerades av en stygrupp och övervakades av utbildningssektionen vid Landskapets samarbetsgrupp (MYR) i Egentliga Finland.</p> <p>Till det som strategiskt sett är viktigast att utveckla valde man föregripande, projektverksamhet och utbildningens samarbete med arbetsliv och företag.</p> <p>Tyngdpunkterna i Egentliga Finlands utbildningsstrategi 2015+ är att stärka kunnandet, säkerställa utbildningens kvalitet och att påverka regionalt och på riksplenet. Tyngdpunkterna har konkretiserats som mål som är (1) att regionens utbildningsmöjligheter är kända och att de branscher som erbjuder sysselsättning får ökad dragningskraft, (2) att utbildningen motsvarar de föränderliga behoven i arbetslivet, (3) att utbildningstjänsterna ökar invånarnas välmående och livskompetens, (4) att utbildnings- och handledningstjänsterna är kundinriktade, (5) att alla har möjlighet till livslångt lärande, (6) att man utvecklar lärarskapet och handledningen gemensamt, (7) att nya lär- och handledningsmiljöer utvecklas och tas i användning, (8) att läroanstalter och företag gör långsiktigt och strategiskt föregripande samarbete, (9) att läroanstalterna profilerar sig och förbättrar den inbördes arbetsfördelningen, (10) att läroanstalterna verkar i branschövergripande nätverk och (11) att ledningen för kunnande och nätverk utvecklas och inverkar på läroanstaltskulturen. I strategin har alla mål brutits ner till praktiska åtgärder och ansvaret har lagts över på landskapets aktörer.</p>				
Nyckelord (enligt Allärs) Utbildningsutbud, utbildningspolitik, områdesutveckling, livslångt lärande, framförhållning, arbetslivskontakter, yrkesutbildning, fritt bildningsarbete, utbildning på andra stadiet, välmående, stärkande av kunnandet, handledning, nätverk				
ISBN (tryckt)	ISBN (PDF) 978-952-257-797-9	ISSN-L 2242-2846	ISSN (tryckt)	ISSN (webbpublikation) 2242-2854
www www.ely-centralen.fi/publikationer   www.doria.fi		URN URN:ISBN:978-952-257-797-9		Språk Finska
				Sidantal 17
Beställningar Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland, tel. 0295 022 500 (växel)				
Förläggningsort och datum Åbo 2013			Tryckeri	

RAPORTEJA 51 | 2013  
VARSINAIS-SUOMEN KOULUTUSSTRATEGIA 2015+

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ISBN 978-952-257-797-9 (PDF)

ISSN-L 2242-2846  
ISSN 2242-2854 (verkkajulkaisu)

URN:ISBN:978-952-257-797-9

[www.ely-keskus.fi/julkaisut](http://www.ely-keskus.fi/julkaisut) | [www.doria.fi/ely-keskus](http://www.doria.fi/ely-keskus)



**Euroopan unioni**  
**Euroopan sosiaalirahasto**



**Varsinais-Suomen liitto**  
Egentliga Finlands förbund  
Regional Council of Southwest Finland